

Pārtikas un veterinārais
dienests

Veterinārās uzraudzības aktualitātes

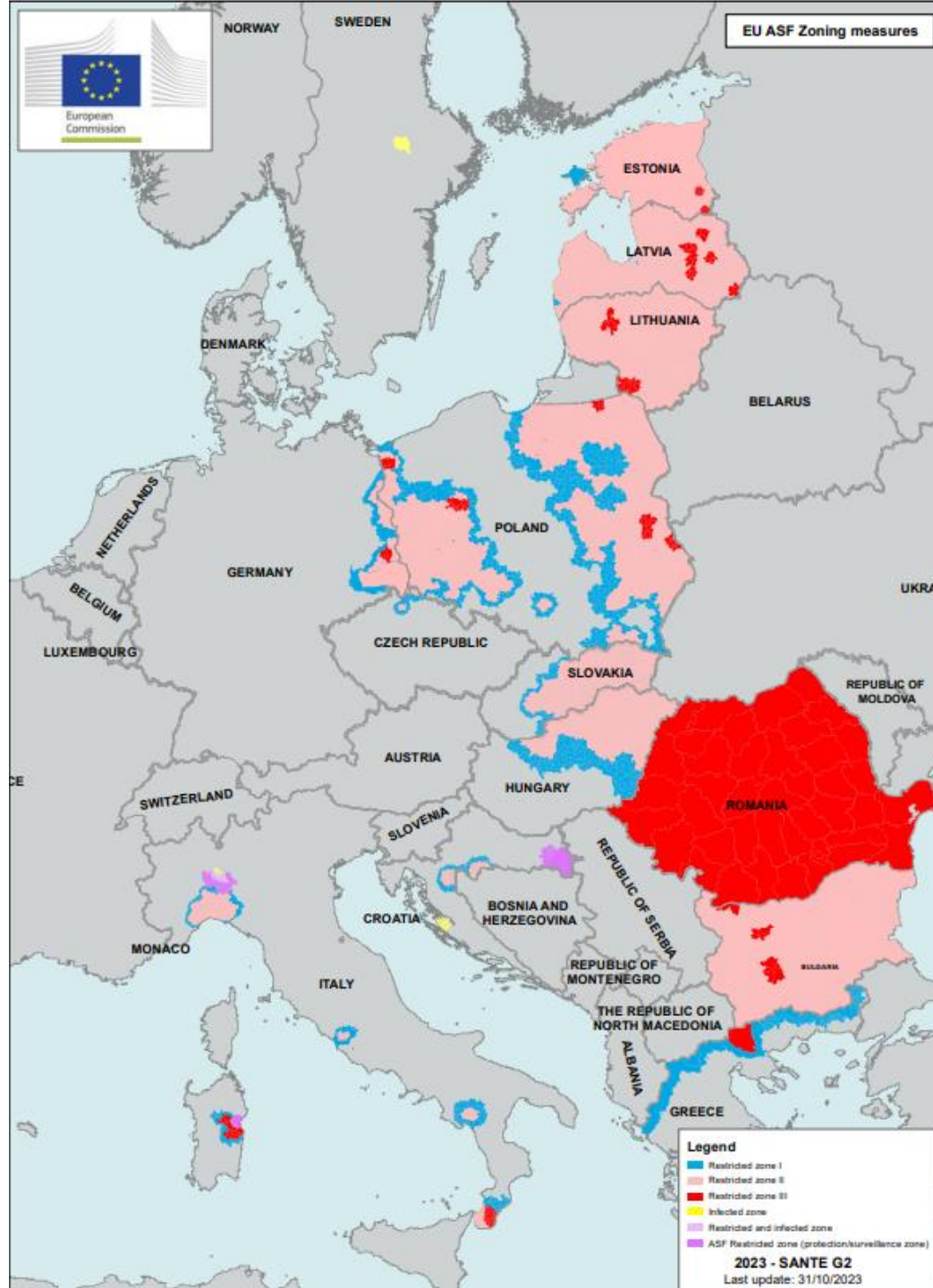
Cūkkopības nozares nākotnes izaicinājumi

CŪKKOPĪBAS NOZARES PROFESIONĀĻU DIENA 2023

2023.GADA 23.NOVEMBRIS

Pārtikas un veterinārais dienests

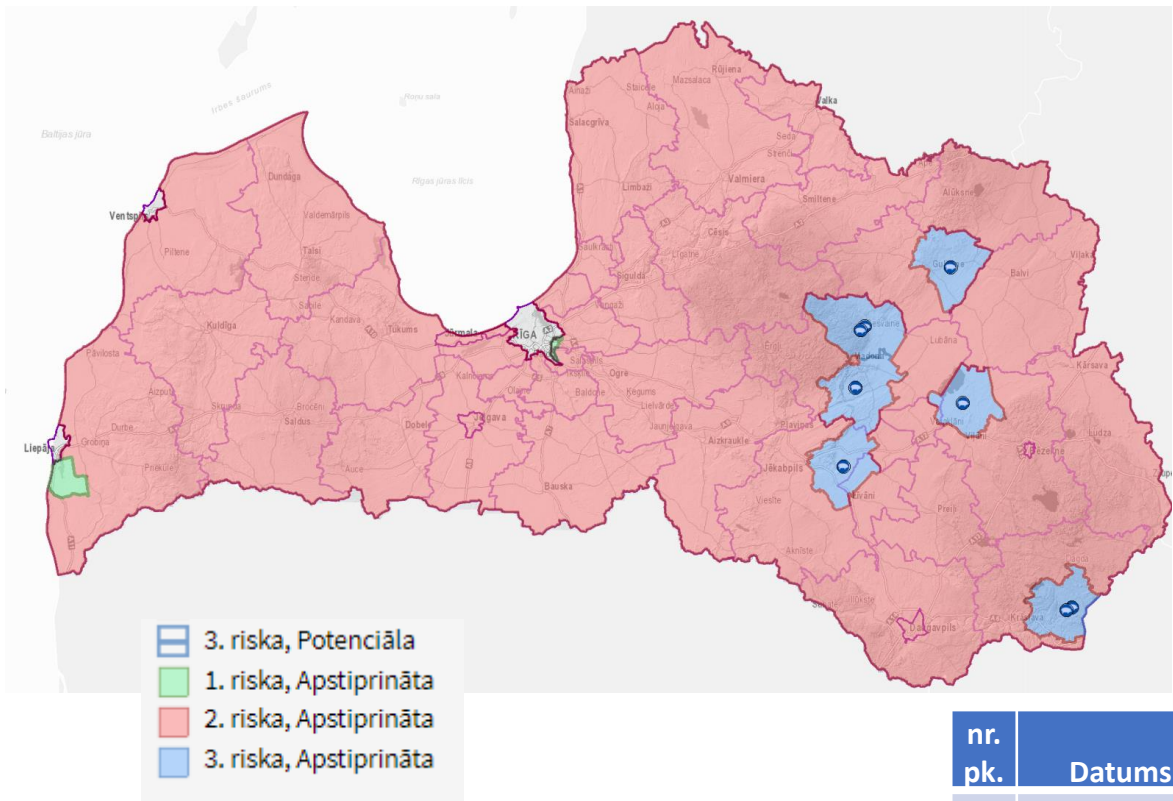

ĀCM izplatība Eiropas Savienībā

Pārtikas un veterinārais dienests

ĀCM mājas cūku populācijā 2023

nr. pk.	Datums	adrese	cūku skaits
1	26.06.2023	Gulbenes novada Stradu pagasts	101
2	14.07.2023	Madonas novads Cesvaines pagasts	44
3	15.07.2023	Madonas novads Cesvaines pagasts, Cesvaine	6
4	16.07.2023	Krāslavas novads Robežnieku pagasts	48
5	19.07.2023	Krāslavas novads Robežnieku pagasts	6
6	03.08.2023	Madonas novads Ļaudonas pagasts	1
7	08.08.2023	Jēkabpils novada Vīpes pagasta Vīpītē	58
8	15.08.2023	Rēzeknes novads, Nagļu pagasts, Nagļi	5

Pārtikas un veterinārais dienests

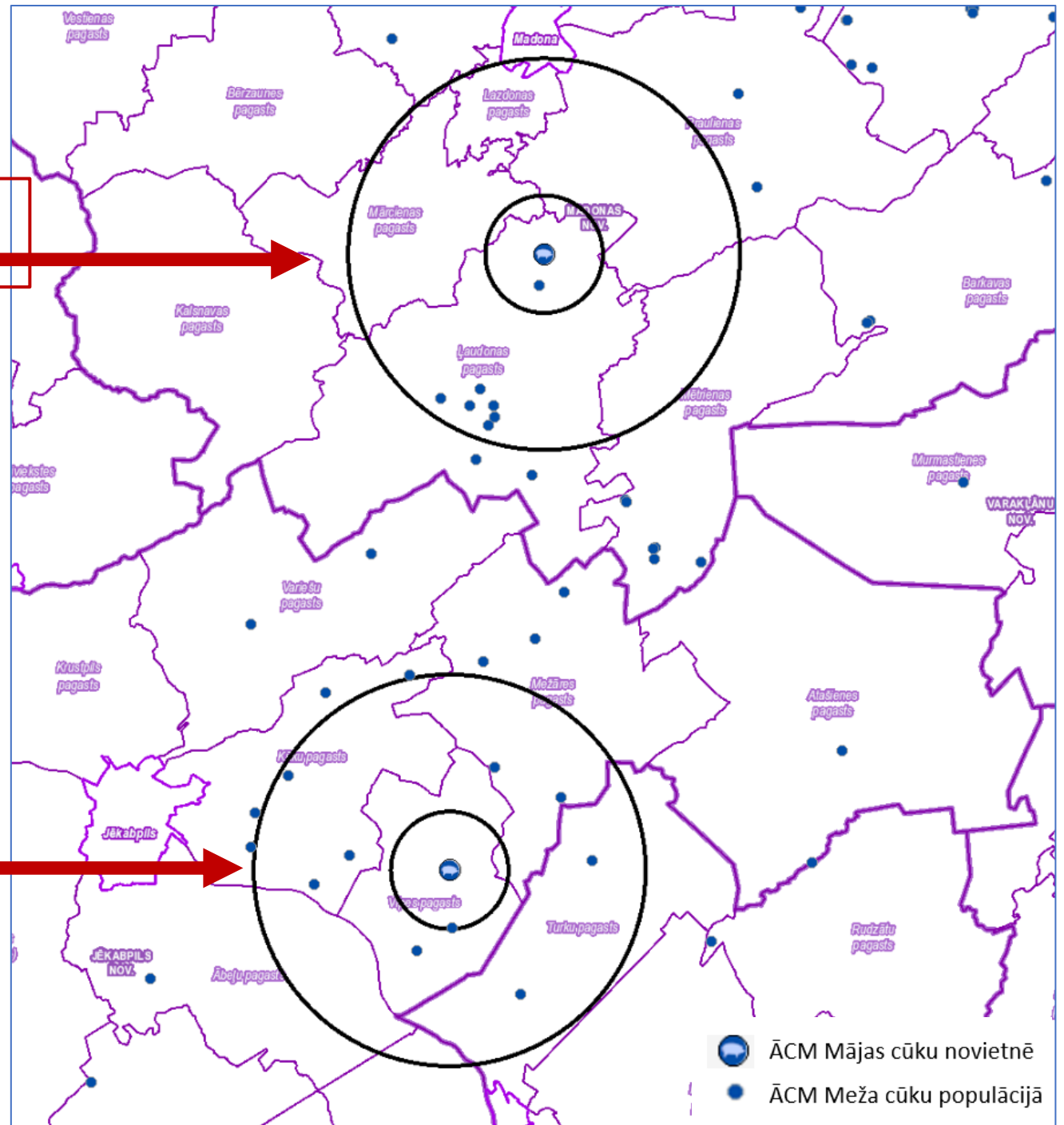
Janvāris - **Augusts**

Nr. 6.
03.08.2023

Vīruss vidē – risks pieaug!

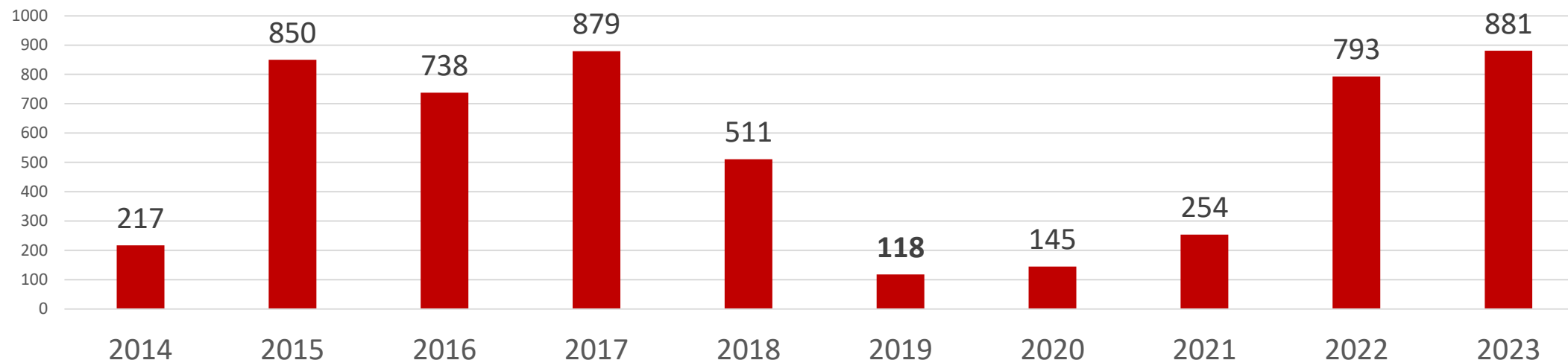
«algoritms» attiecās pilnīgi uz visām cūku novietnēm!

Nr.7.
15.08.2023

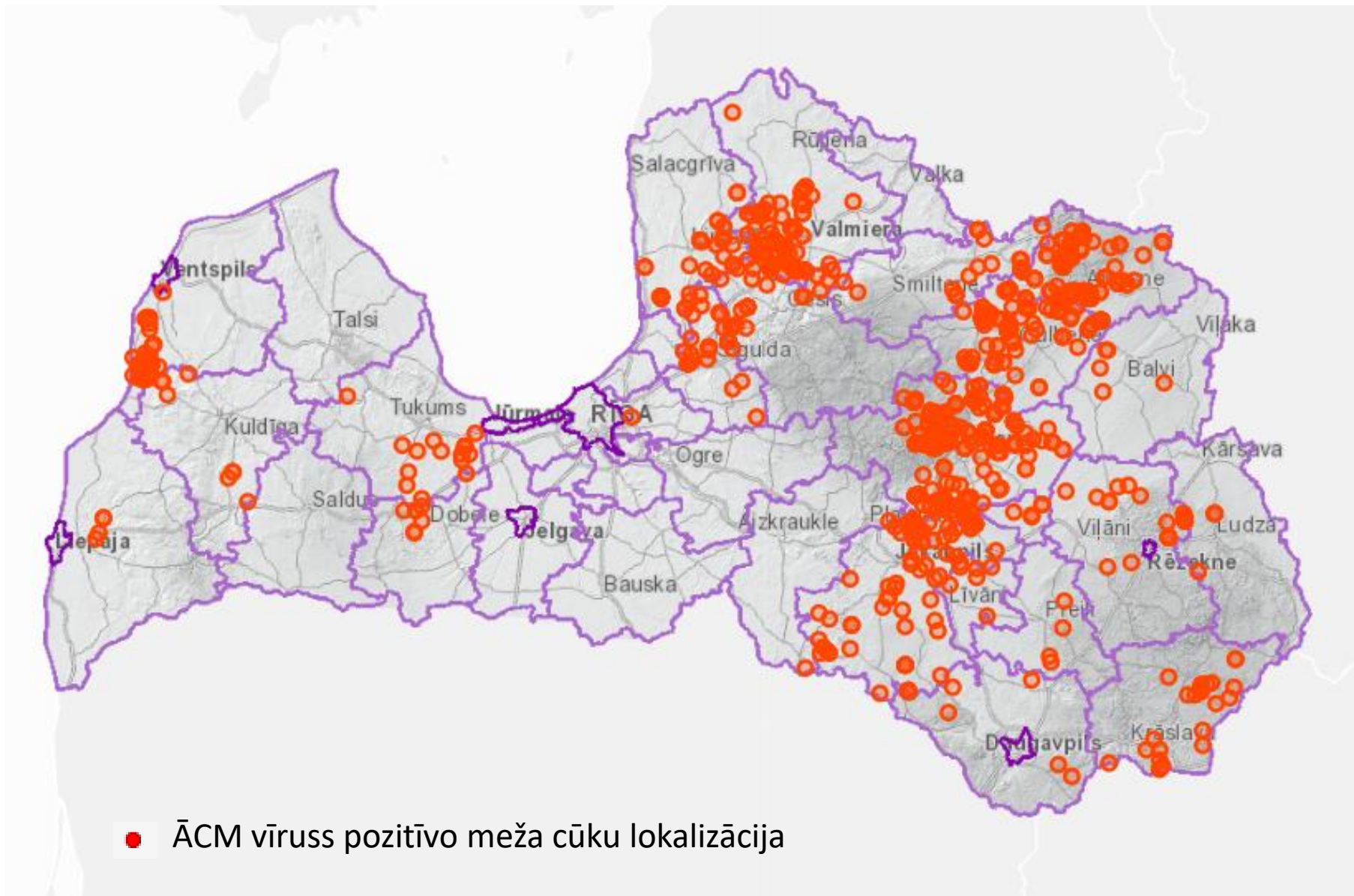

ĀCM vīruss meža cūku populācijā (2014 - 2023. 21. nov.)

ĀCM meža cūku populācijā uz 21.11.2023.

ĀCM interaktīvā karte: PVD.LVM.LV

Baltijas jūra

Rīgas jūras līcis

▼ PVD dati

Rādīt visu

- ĀCM mājas cūkas, uzliesmojums
- ▶ ĀCM mājas cūkas, vēsturiskie dati
- ĀCM mežacūkas <90 dienas
- ▶ ĀCM mežacūkas >90 dienas
- Blakusproduktu konteineri
- ▶ Savvaļas putnu operatīvie dati
- Nomedīto meža cūku obligāti izmeklējamās teritorijas
- PVD pārvaldes
- Karantīnas zona (ja ir noteikta)
- ▶ ĀCM riska teritorijas
- ▶ DAP dati
- ▶ Meža īpašnieku dati
- ▶ Administratīvās teritorijas

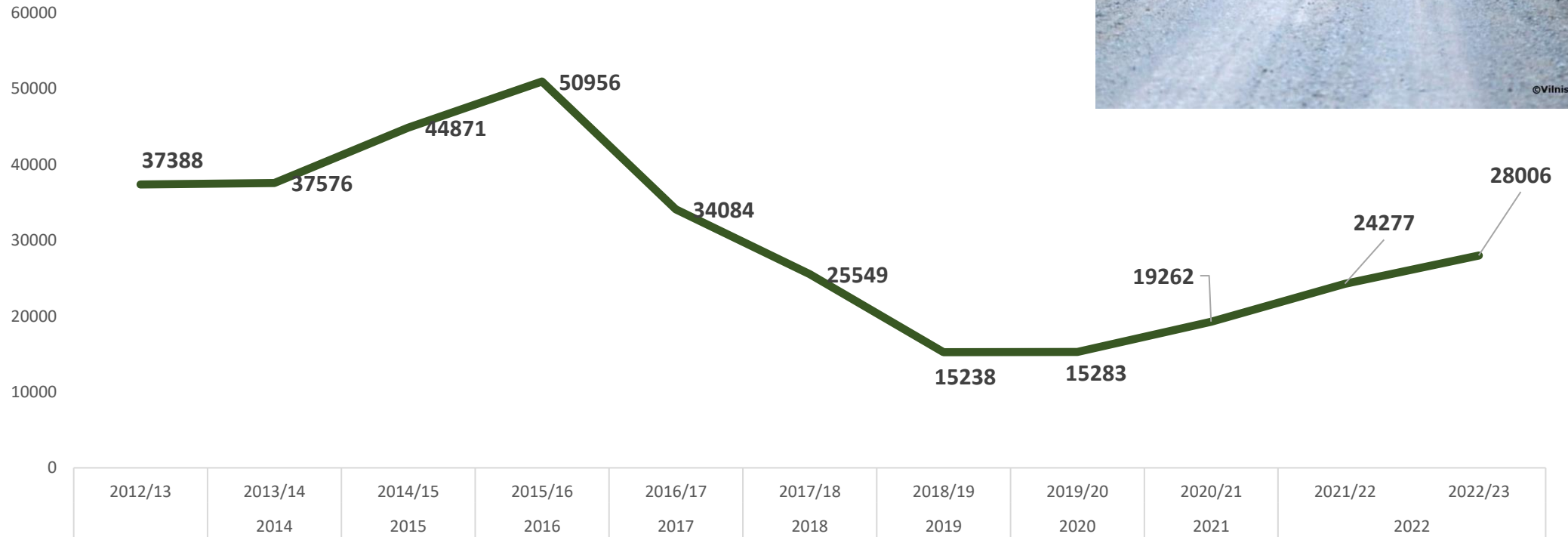
Autortiesības:

Pārtikas un veterinārais dienests

Nomedītās meža cūkas Latvijā (2012/13 – 2022/23)

«ĀFRIKAS CŪKU MĒRA UZRAUDZĪBAS UN APKAROŠANAS STRATĒGIJA 2023.–2028.»

Izstrādāta saskaņā ar Eiropas Komisijas 2023. gada 16. marta Īstenošanas regulā (ES) 2023/594 noteiktajām prasībām un apstiprināta 31.08.2023. ar Zemkopības ministrijas rīkojumu Nr. 113

Mērķis:

Ierobežot ĀCM mežacūku populācijā un novērst ĀCM vīrusa pārvešanu uz mājas cūkām visā Latvijas Republikas teritorijā.

Stratēģijas īstenošanai tiek gatavots rīcības plāns, plānā paredzot arī nepieciešamo finansējumu pasākumu īstenošanai.

«ĀFRIKAS CŪKU MĒRA UZRAUDZĪBAS UN APKAROŠANAS STRATĒGIJA 2023.–2028.»

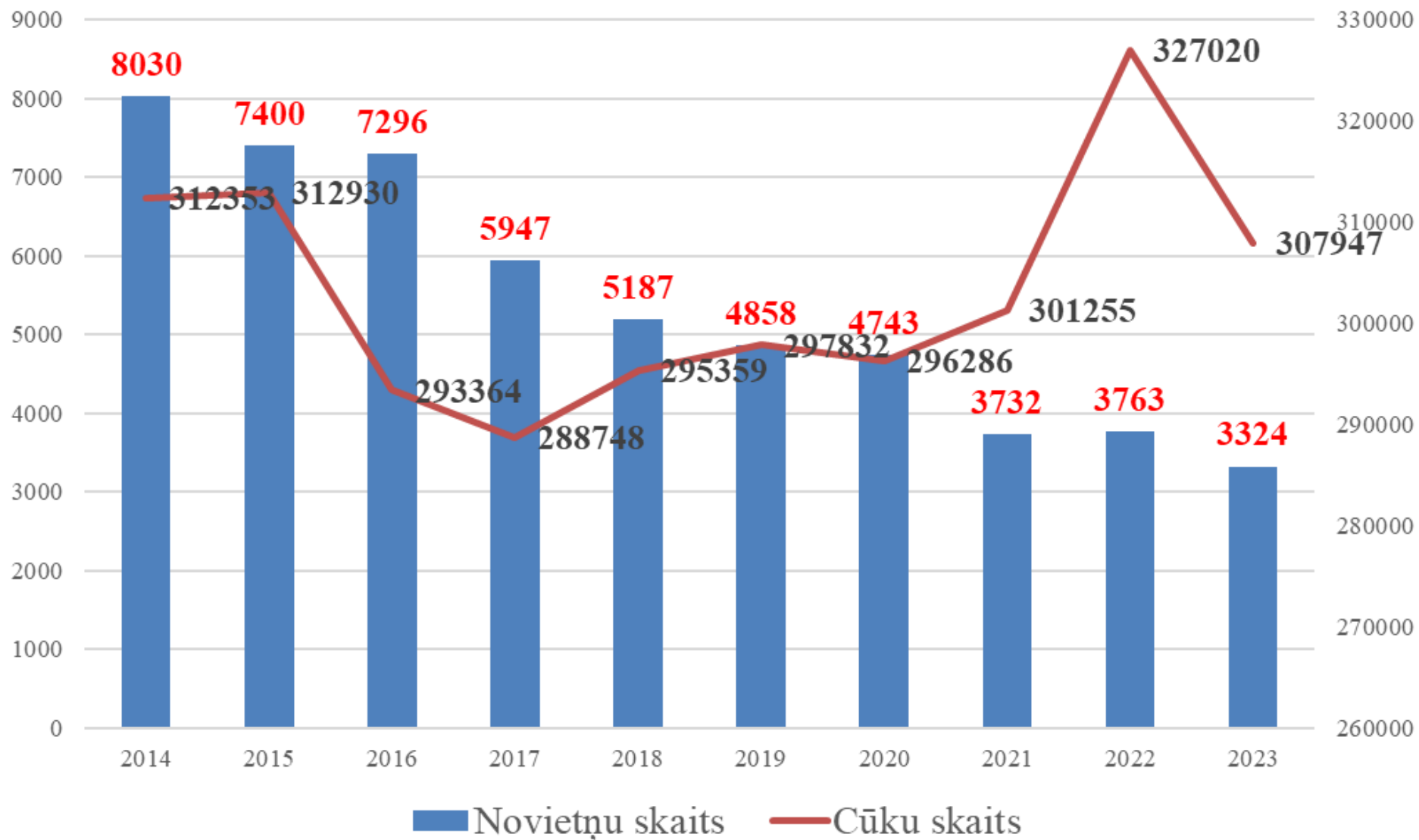
Prioritātes:

1. Izstrādāt precīzu un praktiski izmantojamu uzskaites sistēmu mežacūku skaita noteikšanai un to ieviest visā Latvijas teritorijā mežacūku skaita kontrolei.
2. Samazināt un uzturēt mežacūku populāciju tādā apmērā, lai tā nepārsniegtu šajā stratēģijā noteikto mērķa blīvumu (0,15 dzīvnieki / km²) visā Latvijas teritorijā.
3. Ievērot un kontrolēt biodrošības pasākumus medībās un medījumu pirmapstrādē.
4. Ievērot un kontrolēt biodrošības pasākumus mājas cūku novietnēs.
5. Veicināt medījumu gaļas nonākšanu pārtikas apritē.

Pārtikas un veterinārais dienests

Cūku novietņu un cūku skaita izmaiņas 2014-2023

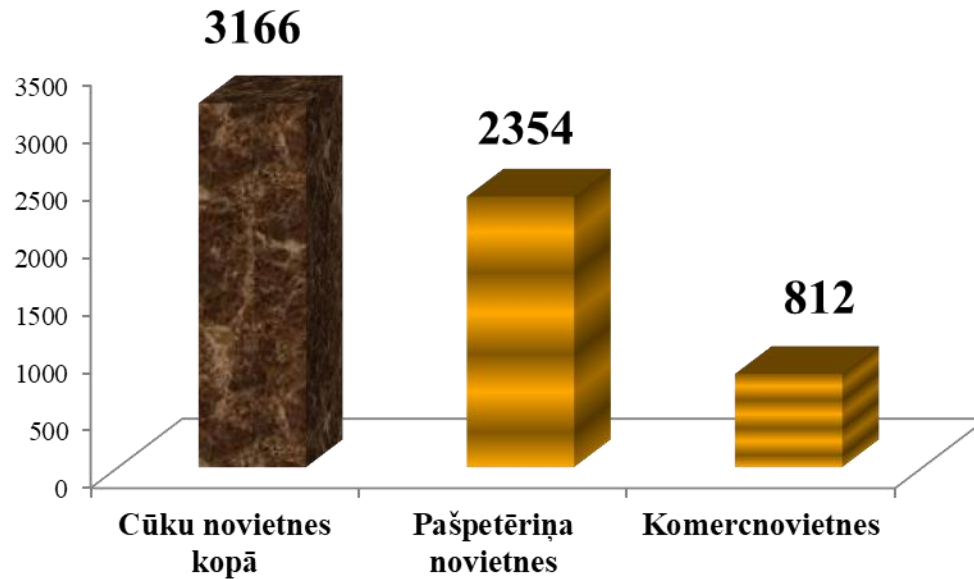

Pārtikas un veterinārais dienests

Cūku skaits un novietnes 01.01.2023

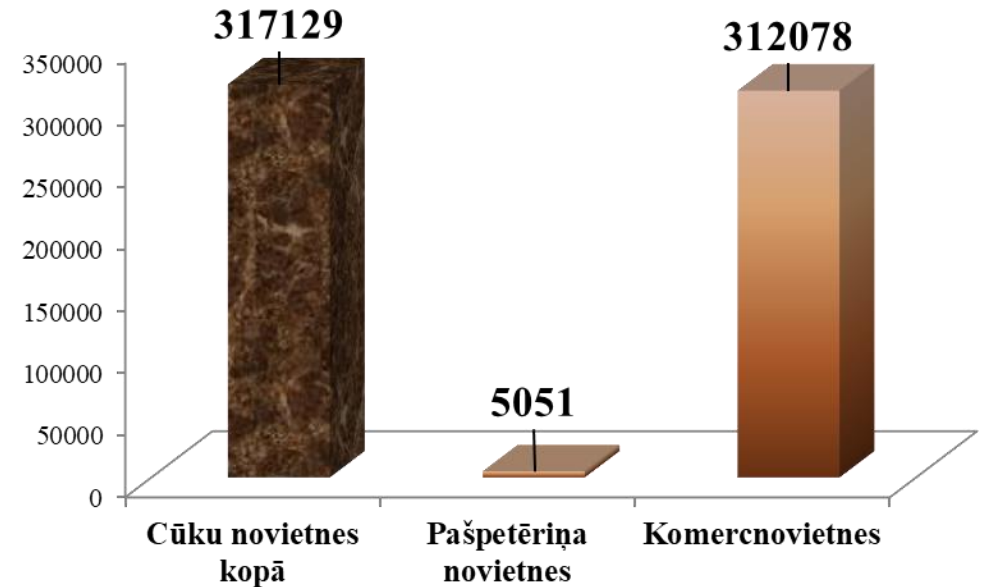
PVD uzraudzībā esošās cūku novietnes

Komerccūku novietnes:

- no kurām pārvietoto uz citām novietnēm
- realizētas kautuvē
- tiek turētas sivēnmātes

Cūku skaits novietnēs

Cūku novietņu biodrošības pārbaužu plāns

1.	Cūku novietņu biodrošības pārbaudes	Pārbaužu biežums
1.1.	Novietnes, kurās ir līdz 50 cūkām	Pārbaudes saskaņā ar 12 ¹ . punktu
1.2.	Novietnes, kurās ir vairāk par 50 cūkām	Vienu reizi gadā un saskaņā ar 12 ¹ . punktu
1.3.	Novietnes, kuras ir 10 km rādiusā ap novietnēm ar 1000 un vairāk cūkām	Vienu reizi gadā un saskaņā ar 12 ¹ . punktu
1.4.	Novietnes, kurās ir vairāk par 1000 cūkām	Pārbaudes saskaņā ar 12., 12 ¹ .punktu

Cūku novietņu auditu plāno Veterinārās uzraudzības departamenta speciālisti novados, kuros ir aktīva Āfrikas cūku mēra vīrusa cirkulācija mežacūku populācijā.

12¹. Pieaugot Āfrikas cūku mēra (ĀCM) vīrusa izplatībai meža cūku populācijā, kas būtiski paaugstina ĀCM risku mājas cūkām, jāplāno un jāveic cūku novietņu biodrošības pārbaudes Veterinārās uzraudzības departamenta speciālistu noteiktajās teritorijās, intensitātē un termiņā.

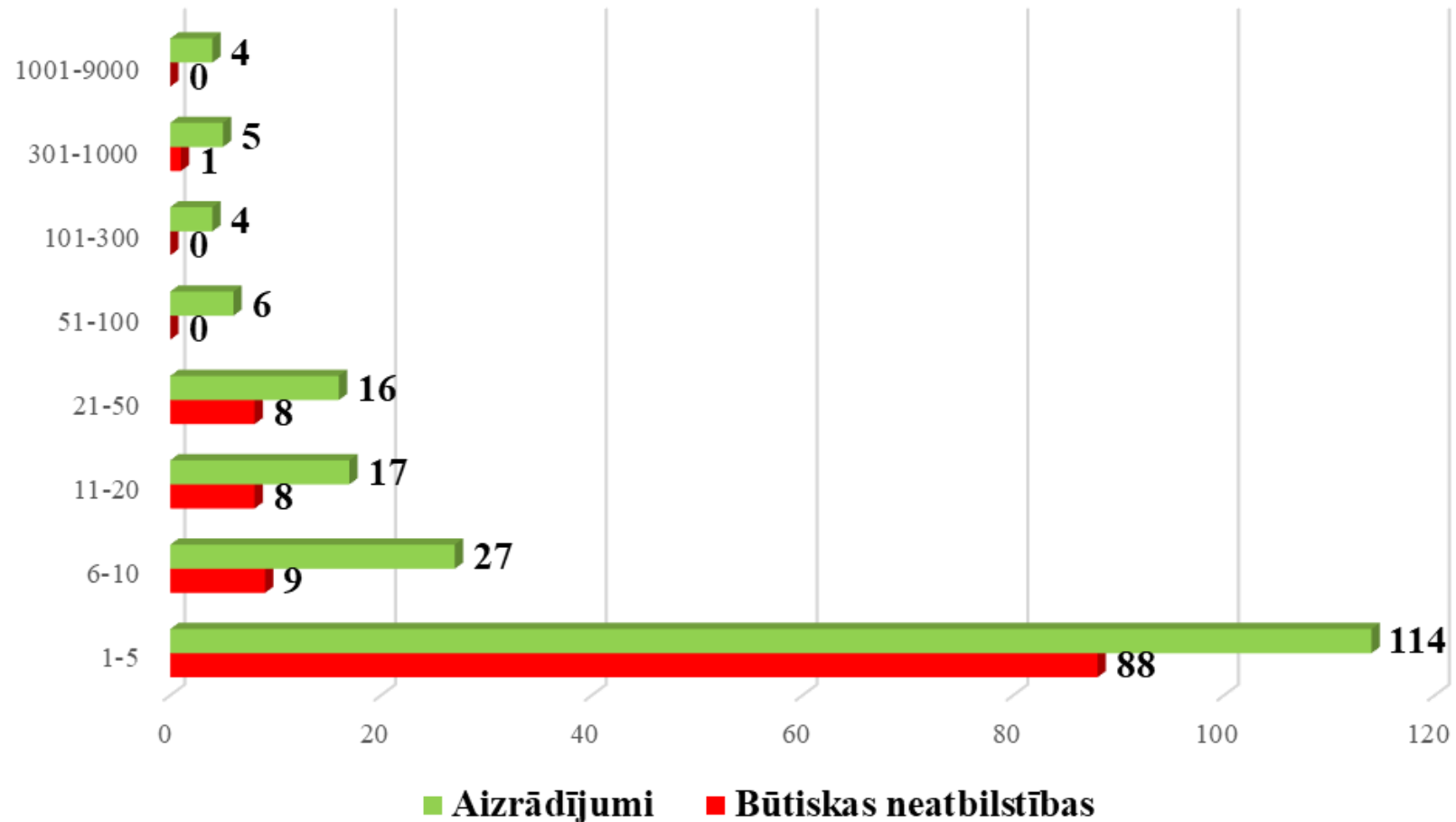

Pārtikas un veterinārais dienests

Biodrošības pārbaudes

2023.gadā cūku novietņu biodrošības prasību ievērošanas pārbaudēs būtiskas neatbilstības konstatētas 9% novietņu, mazāk būtiskas neatbilstības 13% novietņu

Novietņu lielums, kurās konstatētas neatbilstības

Cūku tirdzniecība, pārvietošana

Vienota rīcība visām ĀCM skartajām ES Dv – dzīvu cūku un cūku izcelsmes produktu aprītei – EK Regulas nosacījumu izpilde

- Cūku pārvietošanas iespējas (no ĀCM II līmeņa ierobežojumu zonas «komercnovietnes»):

- Cūkas var (**audzēšanas nolūkā**) :

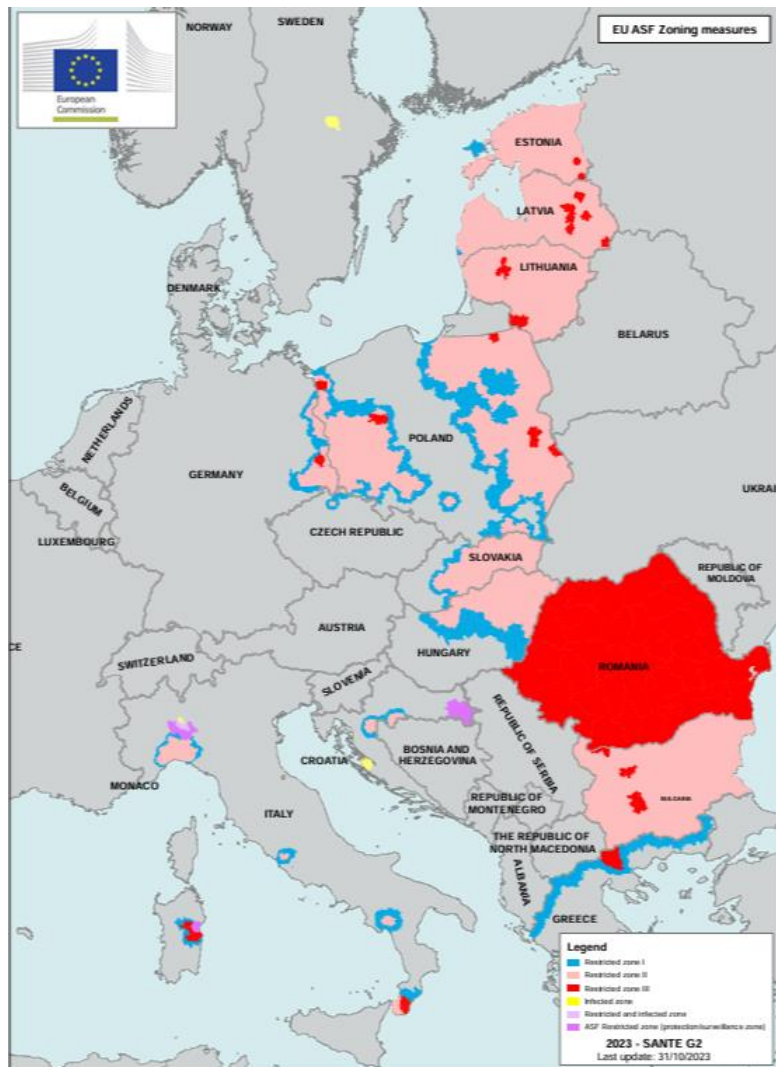
- ✓ pārvietot ĀCM II līmeņa ierobežojumu zonas ietvaros
- ✓ izvest no ĀCM II līmeņa ierobežojumu zonas – uz jebkuru novietni LV teritorijā
- ✓ izvest uz novietni citas ES dalībvalsts ĀCM II vai III līmeņa ierobežojuma zonā

- Cūkas var (**kaušanai**) :

- ✓ pārvietot uz kautuvi ĀCM II līmeņa ierobežojumu zonas ietvaros
- ✓ izvest uz jebkuru kautuvi Latvijas teritorijā
- ✓ Izvest uz kautuvi citas ES Dv ĀCM II vai III līmeņa ierobežojuma zonā

- Prasības:

- Dzīvnieku veselības apliecinājums
- Biodrošības normu ievērošana
- Atbilstošs transportlīdzeklis un pārvietošanas maršruts

Cūku tirdzniecība, pārvietošana

- **PVD Inspektora uzraudzība – cūku pārvietošanas īstenošanai:**
 - Cūku kustības aprites uzraudzība – LDC (monitorings - regulāri)
 - Novietņu biodrošības uzraudzība (vismaz 2 x gadā; 1x 3 mēn)
 - Cūku laboratoriskā izmeklēšana (pasīvā uzraudzība - pastāvīgi)
 - Cūku klīniskā izmeklēšana (regulāri – katrai kravai)
 - Transportlīdzekļa novērtējums drošai dzīvnieku pārvietošanai
 - Maršruta plāna izvērtēšana un saskaņošana
 - Dzīvnieku veselības sertifikācija (TRACES-NT)

Pārtikas un veterinārais
dienests

Paldies!